

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Gazeta Częstochowska

Redaktor Antoni Trzaski.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, Aleja II № 38, telefon № 50.

Wydawca Antoni Siennicki.

Wartunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie IV-ej.

Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

Czas odnowić prenumeratę na kwartał IV.

W teatrze miejscowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie Zmiana programu **DWA RAZY w tygodniu**

Obrazy wprost otrzymane z fabryk Paryskich zdjęć z ostatnich nowości.

Oddział I. 1) **Zkąd dostają się sztuczne włosy** 2) **Ja umarłem** (komiczne). Oddział II. 3) **Zana de Mantrezor** (dramat) 4) **Zwyścietwo** (komiczne) Oddział III. 5. **Neila de Lerodan** Wenecka legęda XX wieku 6) **Wzzechświatowy potop** (komiczne)

Nad Program!

Uwaga szanownej publiczności! W celu rozwinięcia sztuki kinematograficznej, żeby dać naszej Sz. Publiczności masę przyjemności, my nie wstrzymujemy się przed żadnymi wydatkami. — Ostatni najlepszy wynalazek tegoż w tym kierunku będzie demonstrowany w naszym teatrze. W Środę t. j. 13 Października 1909 r. przez kilka dni

Wstęp Transformistki M-ile DE BOHA

która wykona po każdym seansie 12 prześlicznych transformacji,

Początek w soboty i święta od godz. 3 po poł., a w dnie powszednie od godz. 5 po południu. Zarządzający teatrem G. Shtark.

Przeciw Riegom i Opalenizmie
KARPIŃSKIEGO
Mydło Ogórkowe

Mydło ogórkowe Karpińskiego jest mydłem higienicznym, usuwającym **Opaleniznę i Pięgi**. Zawiera naturalny sok ogórkowy, znany i ulubiony oddawna środek przez osoby dbające o piękną skórę. **Mydło Ogórkowe Karpińskiego**, o wykwintnym zapachu jest najdelikatniejszym mydłem przetluszczone. — **Cena kop 50.**
Skład główny: Fr. Karpiński, Warszawa, Elektoralna № 35, tel 600.
Ządać wszędzie 763-4-1

Lekarz-Dentysta
Michał Grejner
w Częstochowie
i Aleja № 10 dom p.
Rajcherowej.

Przyjmuje codziennie od 9—1 rano i od 3—7 wieczór.
Choroby zębów i jamy ustnej. Plombowanie. Zęby sztuczne.

Ś-go Kaliksta Papieża.

Św. Kalikst Rzymianin należy do tych 30 papieży, którzy krwią swoją stwierdzili prawdę religii Chrystusowej. Zajął on niezwykłym blaskiem cud chrześcijańskich i nauka pośród duchowieństwa rzymskiego. Po śmierci św. Zefryna obrany Papieżem 219 r., zarządził kościołem mądre i gorliwe krzewiąc wiarę św. między poganami. On to założył wielki cmentarz, przewany kalikstynskim, na którym dziejopisarze liczą pochowanych 174,000 męczenników i 46 Papieży. Wzbroił przyjmować podejrzanych świadków w sprawach przeciw kapłanom, obowiązał chrześcian zachowywać post w suche dni od Apostołów ustanowione, wydobyl z Tybru ciało św. Kalenodjusza, nawrócił konsula Palmocjusza i Simplicjusza senatora. Wtrącony do więzienia z rozkazu Aleksandra Sewera cesarza, uleczył tam i ochrzcił owrodziałego żołnierza.

Przebywając straszne katusze w tem więzieniu, wreszcie zrzucony został do studni, z której ciało jego wydobyto i pochowano za panowania Konstantyna wielkiego w kościele N. Maryi Panny za Tybrem.

Zachowując posty, ustanowione przez kościół, pokramiamy swe zmysły a szczerze pamiętności, jeśli chcemy być w niebie i pamiętajmy o tych słowach Chrystusa. „Królestwo niebieskie gwałt cierpi, a gwałtownicy porywają je.“

WIECZORNA
Szkoła Rysunkowa
w Częstochowie

art. mal: M. Zarembskiego dla osób obojga płci bez różnicy wieku. Nauka rysunku podług najnowszych metod z natury aż do żywych modeli włącznie. W letnich miesiącach prowadzona będzie prócz rysunku i nauka malarstwa.

Zapisy przyjmują się w godz. 2—4 po poł. ul. Cerkiewna Nr. 5. 876

Kalendarzyk.

Dziś: Kaliksta P. W. Ewarysta—Dzierżymira
Jutro: Jadwigi Wd. Teresy P. — Długosław
Wschód słońca: o g. 6 m. 17.
Zachód 5 m. 16.
Ubyło dnia 5 godz. 46 min.
Daty historyczne: 1676 r. Jan III odbiera w Żółkwi order św. Ducha przesyłany przez Ludwika XIV.

Robotnicy, zapisujcie się do związków zawodowych!

„Inteligent“ czy rzemieślnik?

Chyba niema środowiska w którym by klasowość wywierała silniejszy nacisk na stosunki społeczne niż u nas. Łęk do pracy fizycznej pozostał po dawnemu. Mamy setki tysięcy rozmaitego rodzaju trutni „do wszystkiego“, jak obrzymi jest brak ludzi z wiedzą zawodową odczuwa się naprz. w życiu handlowem czy przemysłowem.

Jestem pewny, że gdybym jednocześnie w jednym piśmie dał dwa ogłoszenia; jednobrzmiałe: „potrzebny zdolny ślusarz“ i drugie—„potrzebny młodzienc inteligentny do pracy biurowej“, to na pierwsze zgłosziliby się reflektantów, dajmy na to trzech, gdy na drugie miałbym do rozporządzenia trzy tysiące. I gdybym egzaminował każdego z trzech tysięcy pytaniami: czy pan jesteście buchalter, korespondent, ekspedytor i t. d. otrzymałbym jedno-brzmiałe przeczniki: „nie“. Gdyż każdy z tych młodzieńców skończył dwie, trzy lub catery, wreszcie pięć, sześć klas i pozatym jest obiecującym, „inteligentnym“ młodzieńcem.

I co z taką inteligentną gwardją czynić? Ano sadza się ich przy biurku z pensją do 35-rb. miesięcznie i w tenże sam sposób spędzają resztki dni swego żywota, dochodząc do szczytu swych marzeń 120 rb. miesięcznie. Taki pan zupełnie słusznie złorzeczy na swój los: „gdybym miał fach w rękę, bodajbym był krawcem, szewcem zegarmistrzem lepiejby mi się działo na świecie“. I taki inteligentny pan ostatniemi wysiłkami pracy broni siebie i swoją rodzinę od śmierci głodowej.

Lecz tenże sam pan, mając trzech synów i dwie córki, w rozkosznych snach będzie widział ich przyszłość w sposób następujący: Janek będzie inżynierem, Wacek doktorem a Kubuś adwokatem. Manię i Józję wydamy za adwokata, lekarza, inżyniera, albo obywatela ziemskiego. Zmorzona rozkosz-

nemi snami podziwi, zbiedzone ojczyzno zasypia; nie przeszkadza mu nawet dobywające się z sąsiedniego pokoju „wkuwanie“ słówek na pamięć przez trzech dziarskich chłopaków. Z ócz każdego z nich tryska energia, rumieńce kraszą pulchne oblicza, zdrowie, siła i młodość, pochylone nad abażurem jednej lampy, pochylone do późna w noc.

Dobre dzieciaki garną się do nauki, nie dlatego by im to przyjemność sprawiało, czy pragnęli zaspokoić ciekawość młodocianych umysłów, wrażliwych na wszystko co kryje rąbek tajemnicy. Nie, nie dlatego. Czynną to z miłości do rodziców, aby im satysfakcję sprawić i czynią prawdziwą ofiarę. Bo ani Janek, ani Wacek czy Kubuś zdolności żadnych nie mają, nauka przychodzi im z trudem i dlatego do późna w noc mdłe światło lampy pada na ich pochylone, zmęczone nad książką główki.

Wkuwanie prawideł na pamięć idzie z trudem, dzieci przy świetle nocnym lampy tracą potrochu energię i wiarę w celowość swej pracy. Ogarnia ich apatia, zniechęcenie. A tymczasem wymagania, z każdym rokiem przesuńnięcia się o klasę wyżej są coraz większe, nauka coraz mozolniejsza.

Nasampród pozostaje na drugim roku w tej samej klasie Wacek! Wiadomość ta spada jak grom na biegnącego, zapracowanego ojca. Jaktó, odmawiał sobie wszystkich przyjemności, posunął oszczędności do ostatnich granic, przestał palić, jadać drugie śniadania byle tylko na wpis szkolny dla Wacka starczyło, a ten odplaca mu taką niewdzięcznością?

I wtedy z ust oburzonego ojca rodziny pada straszne słowo:

— Zostaniesz rzemieślnikiem!
Na wieść tę cała rodzina wpada w odrętwienie. Jaktó, Wacek rzemieślnikiem? A toż to skandal, kompromitacja dla szlachetnego rodu, który przynajmniej od pięciu pokoleń do sfery urzędniczych się zalicza. Po kątach lzy, w demu nastroju ciężki. Lecz groźba pozostała tylko groźbą. Ojciec nie pozwoli, aby Wacek mógł być zakląt całego ro-

Fabryka wyrobów cementowych majątku „OSTROWY“
J. C. W. Wielkiego Księcia Michała Aleksandrowicza.
Adres poczty i telegr. **Kłobuck, gub. Piotrkowska**

Wyroby: dachówki, rur różnych wymiarów i form cegły płyt podłogowych i trotuarowych, różne ulepszenia fasad i t. d.

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI
Częstochowa, Aleja III-cia, dom własny.
Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski
WYKONYWA: RZEZBY, POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I SZTUKATERJE. Telefon № 260.

RYDZEWSKI i S-ka POLECAJĄ: Dynamy-maszyny, motory, wszelkie materiały instalacyjne
Biuro Techniczne w Częstochowie, Tejralna 13. Pasy, pompy wszelkiego rodzaju, rury, gazowe i kotłowe.
Oferty na żądanie.

Towarzystwo Handlu węglem w Królestwie Pol.

otworzyło w Częstochowie częściową dostawę węgla kamiennego

po najniższej cenie puda

1 kore. k—43 kop. 10 kore. skrzynia 8 r. 60 k. z dostawą

licząc 16 kop. pud.

Gatunek węgla najlepszy.—Waga najakuratniejsza netto.

Biorącym całymi wagonami loco kolej pud 14 k., dla członków Towarzystwa i Abonentów ceny stałe.

filja Teatralna 27.

Od mieszkańców zależy większe obniżenie cen węgla.

Filję Towarzystwa, na żądanie Fabryk, wydaje dla ich pracowników i robotników węgla.

po cenie fabrycznej stałej w abonamencie.

Sukna i Korty

Szkolna Nr 9 I piętro.

Rozkład jazdy pociągów L E T N I.

Pociągi przychodzą do Częstochowy od strony Warszawy:

o godz. 4.11, 7.20, 11.37, 2.37, 5.41, 6.59, 6.00, 9.00, 12.20, 9.02

od strony Granicy:

o godz. 2.44, 9.42, 3.86, 11.18, 6.34, 1.52, 9.13, 11.51, 8.45

Pociągi odchodzą z Częstochowy ku Warszawie:

o godz. 2.52, 9.50, 3.46, 11.30, 6.42, 2.02, 9.25, 5.25, 12.11

ku Granicy:

o godz. 4.19, 7.26, 11.47, 2.45, 5.58, 6.51, 9.10, 9.22, 4.25

Panie i Panny!
Proszę zwrócić się do mnie z zaufaniem o akcesoria i sumiennej wypelnienie zamówień, ręce Radzę zamawiać po cenie fabrycznej.

Nowosć ostatniej mody.

Elegancka alksamitna bluzka, przód kołnierzyk i mankiety przeszycia haftowane jedwabiem, przykrotona zdana do użycia na każdą figurę. W kolorach: czarnym, bordo, ciemno-granatowym, ciemno-zielonym, tabak wysyłam za 5 rb. 25 kop. zaliczeniem i bez zadatku. Bluzka z czysto-woletem. mater. „Wool“ z takim samym wysyciem—rb. 5.
Bluzka z czysto jedwabiu, kanauzu wykład. i z aksamitu 7 rb. 25 k. kanauzu Nr. 2; 5 rb. 90 kop. bluzka z aksamitu „półkrotono“ jedwabnie wyhaftowana 6 rb. 75 kop. z takim samym wysyciem. Bluzka z czysto-woletem i w kolorach: czarny, czer. rob. i niebieski, wiskiniowy, tabak i inne; model ostatniego zurnalu dodaje się gratis 4 rb. 50 kop.

Angielska wierzchnia spódniczka z bardzo eleganckiego, modnego i praktycznego szewiotu, fason i krój podług ostatnich modeli z wysokim stanem, kolor: czarny, ciemno-granatowy, ciemno-zielony, wiskiniowy, niebieski, przesyłają jako pamiątkę, wysyłam za 5 rb. 25 kop. Tak sama spódniczka z gładkiego szewiotu „Kleopatry“, lepszy gat. przybrana jedw. taśmą, stan. awyż. rb. 7 Spódniczka z wełnianego materiału „Diagona“ z wytwornym jedw. przybraniem 7 rb. 25 kop. Spódniczka z lepsego sukna-tasoturu przybrana guzeczki, we wszystkich kolorach 90-95 kop. Spódniczka z wełnianego materiału „Oliwa“ z wytwornym przybraniem z jedwab. paskiem 8 rb. 75 kop. Spódniczka z modn. w pasy Parysk. materji, cała przybrana jedw. guzik. i taśmami 9 rb. 75 kop. Spódniczka z zagranicznego akcesoriu z szerokiej jedw. taśmą 14 rb. 50 k. Spódniczka z mater. „Drap-de-Dame“ przybrana jedwabiu, taśmami i guzikami 12 Wzrostek czarnym i czer. 50 kop. Spódniczki mogą być koloru czarnego, ciemno-granatowego, tabak i innych kolorów.

Przy zamówieniu powinno się wskazać rozmiar w biodrach, talii i długości spódnicy.
Adresowac: Fabryka haftów „Marja“ Warszawa, Pawia Nr. 11-c. 702

W Horach rosyjskich przy samym szlaku niemieckim, z powodu choroby właściciela jest do sprzedania interesowny z komplectem urządzeniom, świetnie proporcjonalny, dający znakomite zyski, na bardzo dogodnych warunkach. Wład. na miłoścu w Kar. marka. 851-3

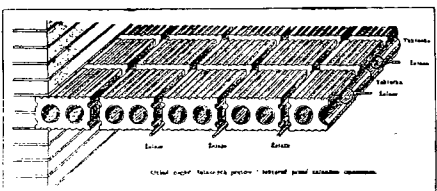
Usklepy sprzedam z powodu zmiany adresu Spółzawozu kolonialno dystrybucyjny. Cena przystępna. Egzystuje 16 lat. II Aleja Nr. 31. Częstochowa. 847

Magnety ubiorów damskich oraz wszelkich przybłozów osobistych po ostatecznych przystępnych. Wiadomość „Kamiziera“ pod Teatrem. 855-3-2
Proczoby mikaszi z kaptura 60 rubli II Aleja 37 Topór i Przędzobski. 856

CZĘSTOCHOWA
III Aleja 53, telefon № 87.

Filja w ŁODZI
Radwańska 9, telefon № 597.

Allert i Buhle przedsiębiorstwo budowlane

Sporządza: Projekty, rysunki architektoniczne i kosztorysy.
Wykonuje: Budowy domów, fabryk, kominów fabrycznych i zakładów hutniczych.
Specjalność: Wielkie piece, glizaki, piece martynowskie i wszelkie roboty żelazno-betonowe
Reprezentacja na gubernię Piotrkowską. Cegi. no-żelaznych, bezdźwigarowych stropów systemu „Bremera“ (opatentowane w Rosji za № 7835).

- 1) Wielka wytrzymałość przy małej grubości stropu.
- 2) Absolutna ogniotrwałość.
- 3) Zapewniczenie na przeniesienie, dźwięku (mała akustyka). Izolacja od zimna.
- 4) Bezwarunkowe zabezpieczenie przed grzybem.

- 5) Proste i szybkie wykonanie (nie zatrzymujące robót murarskich).
- 6) Oszczędność na kubiecinie murów ze względu na małą grubość stropu.
- 7) Doskonale przyleganie tynku od spodu z wykluczeniem rysek.
- 8) Najtańszy ze wszystkich egzystujących dotychczas ceglanych, cementowych i żelazno-betonowych stropów.

Adres dla depeż „Albu“ Częstochowa.

861

Pracownia ubiorów Męzkich
J. BORKOWSKIEGO
w Częstochowie, ul. Ogrodowa № 26 nap rzeciw nowego kościoła
Przyjmuje obstalunki z własnych i powierzonych sobie materiałów ceny bardzo niskie krój angielski polecając się szanownej publiczności. Z szacunkiem **J. Borkowski.** 850-10

Wielki wybór gotowych gorsztów od 2 do 25 rubli
poleca pracownia gorsztów
„JÓZEFY“
Częstochowa Al. III róg Szkolnej dom p. Wnorowskiej
Reperacje, pranie, przefasonowywanie i t. p. 561-6-1

PAWIŁO DROZDOWO
do sprzedania
wiadomość w kasie Pożyczkowo-Oszczędnościowej u dyrektora p. Karwańskiego 856-3-1.

„ARYSTOKRATYNA“
krem i proszek.
Odnaczona na wystawie iakarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.
„Arystokratyna“ działa przez swą zawartość węgliku antyseptycznie i orzeźwiająco, już po krótkim użyciu—staje się pleć kśnaga białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku.
Piegi, zmarszczki, wągrzy, żółte plamy „Arystokratyna“ usuwa po kilkorożowym użyciu.
Żądać w składach aptecznych i aptekach.
Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie aptecznym
Wesoława ORZEŁ
w Częstochowie, III Aleja № 48. 27

Przyjmuje do znaczenia wszelką bieliznę oraz złotem i kolorowe na jedwabiaczki podług najnowszych wzorów. Po cenach niskich. Dom p. Górniaga №38 m. 26. 866-3-2
Sprzedam tanio fortepian półkoncertowy Hoffera. Wiadomość w Administracji Gazety. 830-6-1
Potrzebni zaraz chłopcy ze wsi do nauki do zakładu elektrotechnicznego Wiadomość Administracja Gazety Częstochowskiej 860-1-1
Zgubiono kartę paszportową wydaną przez fabrykę Motów Jana Mermer Złoty w Administracji Gazety. 812-1-1
Od zaraz pokój do wynajęcia, 875-2-1 można od 3-tej Szkolna 11. Zastan
Do sprzedania garnitur mebli oraz stolik do kart i inne rzeczy. Wiadomość III al. № 54. 873-1-1
Trzeczina do sprzedania sułtowa, ręcznie wieszana. Ceny przystępne. Krakowska 47 Gospodarek. 804-16-1

Dla Kaszlących i astmatyków
— znane ze swj skuteczności —
Tussolinowe pastylki
Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.
Skład główny apteka **J. Lelejki.** w Warszawie.

Skład sukna i kortów
D. ZYSSER
Częstochowa, Aleja I № 2, wejście z nowego rynku u podwórzu.
W wielkim wyborze poleca na sezon jesienny i zimowy wszelkie materiały krajowe znającepachyfabryk i angielskie i francuskie Ceny bardzo przystępne. Poleca się laskawym względem Sz. Publiczności **D. Zysser.**

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmują: Kantor własny — Częstochowa Aleja II Nr. 38 — w Zawierciu księgarnia p. K. Lubcke i S-ka, w Noworadomsku p. A. Kalczyński, w Dąbrowie p. Jan Dziekan, w Rakowie p. Leon Piotrowski, w Warszawie p. F. Syrewicz.

Warunki prenumeraty
Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50 wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów.

Ceny ogłoszeń
Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem kop. 30, po tekście k. 10, obok tekstu (nadstawane) k. 50, nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz

Redaktor **Z. TRZEBIŃSKI.**

Drukiem **F. D. Wilkoszewskiego** w Częstochowie.

Wydawca **A. SIENICKI.**